

Handläggare
Emmy Martinsson
Telefon: 08-508 24 002**Till**
Skärholmens stadsdelsnämnd
2014-11-27

Miljömålsberedningens delbetänkande Med miljömålen i fokus-hållbar användning av mark och vatten

Svar på remiss av remiss, SOU 2014:50

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen.
2. Omedelbar justering av ärendet.

Andreas Thorstensson
t.f. Stadsdelsdirektör

Rune Ney
Avdelningschef

Bakgrund

Miljömålsberedningen tillkallades av regeringen 2010 för att utveckla strategier, etappmål, styrmedel och åtgärder för att uppnå miljökvalitetsmålen och generationsmålet. Slutbetänkandet är klart och stadsdelsförvaltningen ska svara på remissen för att sedan skicka vidare till stadsmiljöroteln.

Ärendet

Slutbetänkandet omfattar betänkandet om strategi för långsiktig hållbar markanvändning och betänkandet om en strategi för en hållbar vattenpolitik. Slutbetänkandet tar sig an både mark- och vattenfrågorna därför att en hållbar markanvändning är en förutsättning för att kunna nå de vattenpolitiska målen. Samtidigt har vatten en stor betydelse för användningen av mark.

Beredningens uppdrag har varit att utveckla strategier, styrmedel och åtgärder samt etappmål, till de 16 miljömål vilka ska vara uppfyllda 2020; Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Skyddande ozonskikt, Säker strålmiljö, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap,

Storlagen fjällmiljö, God bebyggd miljö samt Ett rikt växt- och djurliv.

Fokus i slutbetänkandet ligger på styrningen av markanvändning och hur samhället ska arbeta förebyggande inför förväntade klimatförändringar. Främjande av grön infrastruktur är också en viktig del i att nå miljömålen. Gällande vattenpolitiken är handling och uppföljning av åtgärder prioriterat.

Beredningen trycker på vikten av det strategiarbete som behövs för att identifiera den samhällsomställning som krävs i och med ett förändrat klimat. Strategiarbetet uttrycks i betänkandet som etappmål.

Miljömålsberedningens förslag

Hållbar användning av jordbruksmark

Den svenska jordbrukspolitiken är en del av EU:s jordbrukspolitik, vilket innebär att för att marken ska brukas hållbart behövs även styrning på EU-nivå. Beredningen pekar på vikten av tydliga mål och delmål inom området då själva värdet i marken är brukandet av denna. Målen ska sättas så att utsläpp av växthusgaser minskas och att se till att ekologisk produktion främjas, samt att den biologiska mångfalden gynnas.

Grön infrastruktur

Grön infrastruktur ökar ekosystemens resiliens (förmåga att återhämta sig och motstå störningar) och bidrar till att upprätthålla viktiga ekosystemtjänster t.ex. vattenrening och jordförbättring. Det övergripande målet för arbetet med grön infrastruktur är att se till att olika naturtyper finns i landskapet. På så sätt säkerställs en långsiktig överlevnad för viktiga naturtyper och arter.

Stärkt klimatanpassning

Beredningen anser att det behövs strategier för en ökad anpassning i samhället för att klara att möta ett klimat i förändring och nå miljömålen.

Hållbar förvaltning av vattenresurserna

Vattenpolitiken ska verka för god vattenkvalitet och vattentillgång. Här sätts mål för att verka för att den biologiska mångfalden i sjöar och vattendrag värnas.

Effektiv och tydlig styrning inom havs- och vattenmiljöområdet

Beredningen anser att styrningen för att stärka förutsättningen för att nå miljömålen bör tydliggöras och effektiviseras.

För att miljömålen ska uppnås föreslår beredningen att ett gemensamt grepp tas över miljöfrågorna. Hela samhället behöver arbeta tillsammans på olika nivåer.

Exempelvis anser beredningen att hållbar och medveten konsumtion krävs för att uppnå miljömålen gällande vatten och mark. Olika aktörers roller behöver förtydligas och samarbetsformer bör utvecklas, frivilliga insatser är avgörande för att etappmålen ska nås. Beredningen föreslår därför effektivare styrmedel för samhällets frivilliga krafter och insatser, så att en bred samhällsdialog startas.

Beredningen trycker extra på behovet av förberedelse inför klimatiförändringar. Klimatanpassning är de omställningar i ekologiska, sociala eller ekonomiska system som måste göras till följd av verkliga eller förväntade klimatiförändringar. Det handlar om att identifiera risker och sårbarheter för att undvika framtida skadekostnader och störningar i samhället och att skapa förutsättningar för att ta tillvara möjligheter som kan följa av ett förändrat klimat. För att se samhällsnyttan av klimatanpassning och förbyggande åtgärder behövs ekonomiska incitament för verksamhetsutövare. Kunskapsnivån behöver höjas för att synliggöra ekosystemtjänsters ekonomiska värden mot miljöförstörelsens kostnader. Generellt anser beredningen att mer kunskap på området behövs, fyra av de etappmål som föreslagits handlar om kunskapsuppbyggnad och kunskapsspridning.

Ärendets beredning

Ärendet är berett av avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det är positivt att miljömålsberedningen har beslutat sig för att ta ett samlat grepp för att fastställa etappmål för att nå miljömålen då mark- och vattenpolitiken är beroende av varandra. Genom att bryta ner de övergripande miljömålen till etappmål ökar möjligheterna till ett mer strukturerat arbetssätt.

Det framgår i utredningen att det är nödvändigt att flera olika aktörer tar större ansvar för att nå målen. För att detta ska lyckas anser förvaltningen att det är viktigt att roller och ansvarsfördelningen mellan parterna är tydliga. Speciellt då beredningen även förlitar sig på frivilliga insatser.

Bilagor

1. Missiv
2. Remiss av Miljömålsberedningens delbetänkande, SOU 2014:50
<http://www.regeringen.se/sb/d/10650/a/246230>